

Høring - plikt til å stille krav til deltakelse i aktivitet ved tildeling av økonomisk sosialhjelp. Saksordfører: Arne Moen

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
9/14	Fagkomite 4: Omsorg	03.09.2014
	Kommunestyret	

Saksopplysninger/vurderinger

Regjeringen foreslår innføring av en plikt for kommunene til å stille vilkår om deltakelse i aktivitet med sikte på overgang til ordinært arbeid eller utdanning for å motta sosialhjelp. Plikten skal gjelde i alle saker med mindre det er tungtveiende grunner som taler imot.

Kommunen har i dag mulighet til, men ikke en lovfestet plikt til å stille vilkår. Retten er hjemlet i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Øvre Eiker kommune har allerede en praksis der hovedregelen er at det stilles vilkår. Det er grunn til å tro at dette virker positivt inn på gjennomsnittlig varighet pr. sosialhjelpstilfelle. I 2013 var gjennomsnittlig varighet for et sosialhjelpstilfelle i Øvre Eiker kommune 3,7 måneder for personer under 25 år og 3,8 måneder for de som var 25 år eller eldre. I disse tallene inngår også alle som er langtidsmottakere, hvilket betyr at mange har sosialhjelp i svært korte perioder. I høringsnotatet framgår det at et gjennomsnittlig stønadstilfelle i Norge hadde en varighet på fem måneder (2012).

Øvre Eiker kommune har i betydelig grad knyttet vilkår opp mot gjennomføring av statlige arbeidsmarkedstiltak. Fordi nabokommuner har hatt underforbruk på tiltak, har NAV Øvre Eiker i flere år fått tilført mer midler til tiltak enn opprinnelig budsjettert.

I tillegg har NAV i vår kommune, i likhet med flere andre kommuner, satt vilkår om pliktig oppmøte på jobbsøkningsaktiviteter administrert av NAV. NAV stiller også vilkår om at brukere søker stillinger som NAV har funnet at de er kvalifisert for (jobbmatching).

Øvre Eiker kommune kan ikke regne med at NAV-kontoret fram i tid vil ha en romslighet i forhold til statlige tiltaksmidler, slik man har hatt de siste årene. Allerede i høst opplever man en knapphet i forhold til tiltak øremerket personer som ikke har nedsatt arbeidsevne. Dette virker særlig negativt inn på muligheten til å tilby tiltak til voksne arbeidssøkere. Ungdom er en høyere prioritert målgruppe.

I dag er kommunen som arbeidsgiver en aktiv samarbeidspartner i forhold til å tilby arbeidstrening/praksis i samarbeide med NAV og NAVs underleverandører.

Dersom NAV-kontoret vårt, i tråd med forventningene, får reduserte muligheter til å tilby arbeidsmarkedstiltak, vil det være en risiko for at flere brukere vil ha behov for sosialhjelp over lengre tid. Som en direkte konsekvens av et lavere statlig tiltaksnivå vil NAV-kontoret få reduserte muligheter til å tilby tiltak og håndheve regelverket om aktivitetsplikt. Øvre Eiker kommune vil da måtte vurdere å iverksette tiltak som kan dempe ulempene. Dersom kommunen skulle se seg nødt til

å etablere kommunale tiltaksplasser for å kompensere for dette, vil det kreve betydelige utgifter til etablering og drift. Erfaring tilsier at man må bemanne opp et slikt tiltak med kompetente medarbeidere som både er flinke til å tilrettelegge aktiviteten utifra den enkeltes forutsetninger, og som aktivt bidrar til at deltakerne kommer seg raskt videre i ordinær jobb, utdanning eller arbeidsrettede tiltak.

En økonomisk gevinst som kan kompensere for merutgiftene vil man i beste fall kunne ha som et langsiktig mål.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

<http://www.regjeringen.no/pages/38722984/Horingsnotat.pdf>

Rådmannens anbefaling

Øvre Eiker kommune stiller seg i utgangspunktet positiv til regjeringens forslag om å innføre aktivitetsplikt. Dette vil kunne bidra til mer lik praksis kommuner imellom enn i dag.

Øvre Eiker kommune mener at en lovfesting av aktivitetsplikt samtidig som NAV får reduserte tildelinger til arbeidsmarkedstiltak kan gi betydelige ekstraavgifter for kommunen. Regjeringen bør derfor vurdere mulighetene for å tildele midler til kommunene til formålet.

Begrunnelse

Det foreligger gode lokale resultater som sannsynligvis kan spores til at en stor andel av mottakerne av økonomisk sosialhjelp blir fulgt opp med et aktivitetstilbud. Det er imidlertid viktig å bemerke at en oppbygging av arbeidsmarkedstiltak er ressurskrevende, og vil generere et behov for en tilførsel av statlige midler.